

RIJBEWIJS C: VAKBEKWAAMHEID OF NIET?

We krijgen vaak vragen over de regelgeving rond de vakbekwaamheid. Deze is sinds 9 september 2016 ook verplicht voor vrachtwagenbestuurders die uiterlijk op 9 september 2009 hun rijbewijs C haalden. In dit artikel meer informatie over de medische keuring en het vakbekwaamheidsattest.

.....
Jan Vancayzeele (jan.vancayzeele@avbs.be)

Medische keuring - rijgeschiktheidsattest

Voor de rijbewijzen C/C+E en C1/C1+E is een medisch attest vereist. Wat de medische keuring betreft is je rijbewijs geldig tot de vervaldatum van je medisch attest. Deze datum staat vermeld in de kolom 11 (3e kolom) van je Europees rijbewijs. Wanneer deze geldigheidsduur is verstreken, vervalt dus je rijbewijs om je vrachtwagen te besturen. Houd deze einddatum dus nauwlettend in het oog en vraag tijdig een nieuwe medische controle aan. Een medisch attest wordt afgeleverd door een geneesheer. Meestal wordt hiervoor een beroep gedaan op een geneesheer van een erkende arbeidsgeneeskundige dienst. Een medisch attest is normaal vijf jaar geldig tenzij de geneesheer een kortere termijn vastlegt.

Vakbekwaamheid

In 2007 werd de regelgeving over de vereiste van vakbekwaamheid ingevoerd voor bestuurders van bepaalde voertuigen voor goederen- en personenvervoer. Bij goederenvervoer werd die vakbekwaamheid ingevoerd voor de categorie C/C+E, maar ook voor de subcategorie C1/C1+E. Voor dit attest bestaan er wel enkele vrijstellingen waarop ook siertelers en groenvoorzieners die een vrachtwagen besturen een beroep kunnen doen. Het gaat onder meer over de volgende vrijstellingen:

- Het voertuig heeft een toegelaten maximale snelheid van 45 km/u.
- Het voertuig wordt gebruikt voor niet-commercieel goederen- en personenvervoer voor privédoeleinden.
- Het voertuig wordt gebruikt voor het vervoer van materiaal (inclusief producten), apparatuur of machines die de bestuurder nodig heeft voor zijn werk, op voorwaarde dat dit vervoer niet de hoofdactiviteit is van de bestuurder. Het moet duidelijk gaan over eigen materiaal/producten en het vervoer mag geen hoofdactiviteit zijn. Voor vervoer voor derden, ook al is dat maar een deel van het transport, kan men nooit een vrijstelling krijgen.

Enkele praktijkvoorbeelden

Een boomkweker die enkel zijn eigen planten naar de afnemer brengt, zal van de vrijstelling genieten want zijn hoofdactiviteit is het kweken van bomen; het leveren van die bomen is slechts een nevenactiviteit. Een sierteler kan aantonen dat hij geen beroepsmatige vrachtwagenbestuurder is want zijn hoofdactiviteit is het kweken van bloemen en planten en niet het besturen van een vrachtwagen. Ook een reguliere arbeider van een sierteeltbedrijf die als nevenopdracht met een vrachtwagen planten van dat bedrijf transporteert naar de veiling/afnemer, kan een beroep doen op deze vrijstelling. Wanneer diezelfde arbeider (of sierteler) het grootste deel van de dag spendeert aan het leveren van de planten aan kleinhandelaars enzovoort, dan wordt het besturen van een vrachtwagen wel zijn hoofdactiviteit en zal hij toch moeten beschikken over het attest van vakbekwaamheid, ook al vervoert hij enkel eigen planten. Als verschillende siertelers samenwerken voor het transport van hun planten dan zal men wel moeten beschikken over de vakbekwaamheid daar het niet meer alleen over eigen

planten gaat.

Niet alleen voor planten maar ook voor machines en materiaal kan er een vrijstelling zijn van vakbekwaamheid. Een tuinaan- nemer die eigen machines en materiaal meeneemt om een tuin aan te leggen of te onderhouden, zal ook genieten van deze vrijstelling gezien het werken in die tuin de hoofdactiviteit is en het vervoer slechts een nevenactiviteit.

Behalen getuigschrift vakbekwaamheid en volgen nascholing

Als een vrachtwagenbestuurder zich niet kan beroepen op de hierboven vermelde vrijstellingen, dan moet hij beschikken over een bewijs van vakbekwaamheid dat maximaal 5 jaar geldig is. Om het te verlengen, moet je getuigschriften van nascholing kunnen voorleggen. Binnen een periode van 5 jaar moet je ten minste 35 kredietpunten verwerven, door het volgen van naschoolse vorming in een door de overheid hiervoor erkend opleidingscentrum.

Conclusie

De bestuurder moet voor zich duidelijk uitmaken welke goederen/welk materiaal hij vervoert, voor wie en met welk type voertuig. Op basis daarvan wordt dan duidelijk over welk rijbewijs en welke bijbehorende attesten je al dan niet moet beschikken.

- Leden van AVBS kunnen tegen een voordeeltarief hun attest van medische keuring verkrijgen.
- Wie de vorming rond vakbekwaamheid moet volgen, kan hiervoor bij NCBL terecht tegen een voordeeltarief. Info via ncbl@boerenbond.be of (016)28.61.10.
- Voor arbeiders biedt EDUplus een vorming rond vakbekwaamheid aan via bepaalde erkende rijsscholen. De loonkost van de werknemer tijdens de opleiding wordt gedragen door het sociaal fonds. Meer info via info@eduplus.be of (09)245.28.40. ■